

SIKKERHETS DATABLAD

Natronlut 10-50%

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

Utgitt dato 30.08.2013
Revisjonsdato 27.07.2016

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn Natronlut 10-50%
Kjemisk navn Natriumhydroksidløsning
Synonymer Lut
REACH reg. nr., kommentar Se seksjon 16.
CAS-nr. 1310-73-2
EC-nr. 215-185-5
Indeksnr. 011-002-00-6

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Kjemikaliets bruksområde Avfettingsmiddel, luting og metallbehandling.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firmanavn KJEMI AS
Besøksadresse Forusbeen 226
Postadresse Forusbeen 210
Postnr. 4313
Poststed Sandnes
Land Norway
Telefon +47 51 73 30 00
E-post post@kjemias.no
Hjemmeside http://www.kjemias.no
Org. nr. 887 931 402

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon Giftinformasjonssentralen:22591300

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) Met. Corr. 1; H290
No 1272/2008 [CLP/GHS] Eye Dam. 1; H318
Skin Corr 1A; H314

Stoffets/blandingens farlige egenskaper Etsende.

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	Natriumhydroksid:10 - 50
Varselord	Fare
Faresetninger	H290 Kan være etsende for metaller. H318 Gir alvorlig øyeskade. H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
Sikkerhetssetninger	P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden. P280 Benytt vernehansker / verneklær / vernebriller / ansiktsskjerm. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P273 Unngå utslipp til miljøet. P233 Hold beholderen tett lukket. P234 Oppbevares bare i originalbeholder. P235 Oppbevares kjølig. P402 Oppbevares tørt. P403 Oppbevares på et godt ventilert sted.

2.3 Andre farer

PBT / vPvB Dette produktet er ikke selv og inneholder ikke en PBT eller vPvB.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Natriumhydroksid	CAS-nr.: 1310-73-2 EC-nr.: 215-185-5	Eye Dam. 1; H318 Met. Corr. 1; H290 Skin Corr 1A; H314 Note: T	10 - 50

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Fare for varige skader dersom førstehjelp ikke settes i gang omgående. Legebehandling nødvendig. Påse at medisinsk personell er informert om det aktuelle materialet, og at de tar nødvendige forholdsregler for å beskytte seg selv.
Innånding	Sørg for ro, varme og frisk luft. Skyll munn og nese med vann. Kontakt lege
Hudkontakt	Skyll straks med mye vann. Ta av forurensede klær. Dersom Diphoterine finnes på stedet benyttes dette istedenfor vann. Kontakt lege. Det er viktig at skyllingen ikke avbrytes for tidlig da lut binder seg til kroppsvev.
Øyekontakt	Skyll i minst 30minutter med øyelokket trukket tilbake. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette lar seg gjøre. Benytt Diphoterine dersom det er tilgjengelig, istedenfor vann. Kontakt lege. Fortsett skyllingen under transport til sykehus
Svelging	Skyll munnen med vann. Drikk rikelig med vann. Ved inntak av etsende stoffer skal det IKKE fremkalles brekninger. Hvis brekninger inntreffer, sørg for at pasienten ligger på siden og hold hodet lavt slik at luftveiene ikke blokkeres. Sykehusbehandling er nødvendig. Gi aldri noe å drikke til en bevisstløs person.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Informasjon til helsepersonell Sterkt etsende. Se punkt 11. Symptomatisk behandling

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon Øyeskade krever øyeblikkelig og langvarig skylling som fortsetter hos øyelege. Toksisk lungeskade. Symptomatisk behandling. Innleggelse på sykehuset for observasjon. Ved svelging er det risiko for nekrose i oesophagus. Hudskader

behandles som brannskader.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Sløkkingsmidler

Passende brannslukningsmidler Valg av brannslukningsmiddel avgjøres av omgivelsene

Uegnete brannslukningsmidler Rettet vannstråle

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer Ved kontakt med visse metaller (f.eks aluminium, sink) kan det dannes hydrogengass i blanding med luft som kan gi eksplosive gasser. Eksplosive giftig kan dannes ved kontakt med trikloretylen.

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr Åndedrettsbeskyttelse med selvforsynt trykkluft eller friskluft, samt beskyttelsesdrakt må benyttes ved brannbekjempelse hvor kjemikalier er involvert.

Annen informasjon Vurder nødvendigheten av å isolere eventuelt evakuere området i henhold til den lokale redningsplanen

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak Anvend syrefast overall, briller, gummihansker og gummistøvler. Hold mennesker og dyr unna det forurensede området. Unngå all kontakt med produktet. Unngå hud- og øyekontakt. Unngå innånding av damper.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø Stopp lekkasjen, og unngå at stoffet kommer i kloakk, vassdrag eller i vegetasjon. Spill samles opp i egne beholdere. Ved større utslipp varsles Statens Forurensningstilsyn eller nærmeste politimyndighet.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring Utslipp til vann: Natronlut forårsaker alkalisk vann med fare for fiskedød. Kontroller lutens utbredelse med pH-måling. Vær oppmerksom på mulige vanninntak og sørg for varsling av impliserte brukere. Utslipp til gate / mark: Tett til rennesteiner, avløp m.m. Dem opp for spredning med f.eks. sand eller jord Deretter foretas opprensning beskrevet under. Mindre mengder kan nøytraliseres og spyles vekk med store mengder vann eller tas opp med absorberende materiell som for eksempel brent kiselgur. Ved spill av store mengder foretas først oppumping med egnet utstyr og deretter fjernes rester som nevnt ovenfor. Ved større uhell skal politi og brannvesen kontaktes.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger Se seksjon 13 for mer informasjon om avfall.

Tilleggsinformasjon Kan forårsake glatte gulv

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering Sørg for god ventilasjon og avsug på arbeidsplassen, mekanisk ventilasjon og punktavsug kan være nødvendig ved håndtering som fører til dannelse av tåke / damp. Arbeidsplassen bør utformes slik at direkte kontakt med stoffet unngås. Det skal være tilgang til vann og mulighet for øyeskylling. Unngå kontakt med hud og øyne.

Beskyttende tiltak

Kommentarer Vær oppmerksom fare for glatte gulv ved søl. Sterkt etsende. På grunn av fare for meget kraftige reaksjoner må ikke vann helles i natronlut, men omvendt. Spill gjør gulv og redskap glatte. Tilsølte klær skiftes omgående.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Lagres på et tørt og kaldt sted i lukket originalemballasje. Bruk ikke beholder av aluminium. Unngå lagring nær syrer eller andre stoffer som reagerer voldsomt med natriumhydroksid.
-------------	---

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder	Avfettingsmiddel, luting og metallbehandling. Ytterligere informasjon om bruksområder er tilgjengelig hos importør / produsent
------------------------	--

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

Tiltaks- og grenseverdier

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Natriumhydroksid	CAS-nr.: 1310-73-2 EC-nr.: 215-185-5	8 t.: 2mg/m3 -ppm	2013

8.2. Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Sunn fornuft og sikkerhetsregler skal alltid brukes ved bruk av kjemikalier. Sørg for at emballasjen er riktig merket for å forebygge uforutsette inntak eller feilaktig bruk. Sørg for bruk av anbefalt verneutstyr og vernetøy. Sørg for god arbeidshygiene. Ta av tilsølte klær. Rengjøringspersonell må advares mot kjemikalietts helsefare. Nøddusj og mulighet for øyespyling skal finnes på arbeidsplassen
--	---

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern	Ved utilstrekkelig ventilasjon: Bruk egnet åndedrettsvern med kombinasjonsfilter, type B2/P2
----------------	--

Håndvern

Håndvern	Bruk hansker som er motstandsdyktige mot kjemikalier i følge standard EN 374: Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer. BEMERK: Ved utvelgelse av hansker må det tas hensyn til arbeidets art, varighet for bruk og alle relevante arbeidsforhold som: Andre kjemikalier som brukes, fysiske krav (beskyttelse mot snitt-/stikksår, fingerferdighet, varmebeskyttelse), potensiell reaksjon på hanskematerialer så vel som instruksjoner/spesifikasjoner fra handskeleverandør
----------	--

Øye- / ansiktsvern

Øyevern	Tettsluttende vernebriller eller ansiktsmaske. Øyevern skal samsvare med EN 166
---------	---

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern	Anvend forkle og støvler. Motstandsdyktig materiale: Naturgummi, neopren, nitril, PE, PVC Viton. Bruk ikke lærklær
----------------------------	--

Annen informasjon

Annen informasjon	Det er god industriell hygienep praksis å unngå mest mulig hudkontakt. Unngå bruk av ringer, klokke o.l. som er egnet til å holde på produktet og derved forårsake hudreaksjoner. Beskyttelseskremer kan hjelpe til å beskytte utsatte hudområder, men ikke erstatte hansker. Vask hendene før du spiser, drikker, røyker eller bruker toalettet. Vær nøye med rensligheten. Fjern skitne klær øyeblikkelig, vask dem omhyggelig før de brukes på ny. Dusj etter arbeidet, bruk rikelig med såpe og vann. Etter vask av huden påfør fet hudkrem for å erstatte tap av hudfett
-------------------	---

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Viskøs væske.
---------------	---------------

Farge	Fargeløs
Lukt	Ingen
pH (bruksløsning)	Verdi: > 14 Test temperatur: 20 °C
Smeltepunkt/smeltepunktintervall	Verdi: -16-+12 °C
Kommentarer, Smeltepunkt / smeltepunktintervall	19% NaOH: -28oC
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: ~ 110-140
Damptrykk	Verdi: 0,9 mmHg Test temperatur: 20 °C
Tetthet	Verdi: 1,274 - 1,525 g/cm ³
Løselighet i vann	Lett løslig.
Viskositet	Verdi: 7,9-85 cP Test temperatur: 20 °C

9.2. Andre opplysninger

Molekylvektfordeling **Verdi:** 40

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Kommentarer Oppgitte verdier er for Natronlut ca. 10-50%. Dette sikkerhetsdatabladet inneholder kun informasjon som dekker sikkerhet og erstatter ikke produktinformasjon eller produktspesifikasjon.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Produktet er stabilt under normale lagringsforhold

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Kan utvikle stor varme ved fortykning med vann. Blandingen kan komme i kok. Det samme kan skje ved kontakt med syrer.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner Se punkt 10.5

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås Se punkt 10.5

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås Sterke syrer, metaller (sink, tinn, aluminium m.fl.), ammoniumsalter m.fl. Reaksjoner med metaller kan utvikle hydrogengass, som kan danne eksplosiv blanding med luft. Med ammoniumsalter dannes ammoniakk. Visse typer plast, lær, skinn og tekstiler kan nedbrytes. Reagerer med organisk materiale i avløp, og kan gi stikkende gasser. Vil reagere voldsomt med: Akrylnitril, 2-Propenal. Alkylalkohol. Ved oppvarming i blandingen med trikloretylen vil eksplosive blandinger av dikloroetylen dannes.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Farlige spaltningsprodukter Ved reaksjon med ammoniumsalter dannes ammoniakk-gass

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Toksikologisk informasjon

LD50 oral	Verdi: 40 mg/kg Forsøksdyreart: mus
LD50 oral	Verdi: 500 mg/kg Forsøksdyreart: Hare
LD50 dermal	Verdi: 500 mg/kg

	Forsøksdyreart: Hare
	Varighet: 24 h
LCLo innånding	Kommentarer: Etsende
Andre toksikologiske data	Natronlut er meget etsende. Etsesår gror vanskelig og det dannes arr.

Toksikologiske data fra komponenter

Akutt toksisitet estimatet for blanding

Akutt giftighet, menneskelig erfaring	Gir svie, etseskader, smerte i bryst, oppkast og dårlig allmenntilstand. Selv svelging av små mengder kan forårsake etseskader på slimhinner, svelg, spiserør og magesekk. Livstruende etse skader (perforering) av vevene kan forekomme.
---------------------------------------	---

Potensielle akutte effekter

Øyekontakt	Stoffet virker etsende på øyne. Risiko for vedvarende skade på syn eller blindhet ved sprut i øyner.
Etsende	Kan gi alvorlige etseskader med sår som er vanskelig å lege. Selv fortynnede løsninger gir etseskader. I begynnelsen kjennes huden glatt, siden kommer dannelse av blemmer og etseskader. Svake konsentrasjoner kan ved gjentatte eksponeringer forårsake eksem.
Aspirasjonsfare	Finfordelte dråper/damp/væskestøv virker sterkt etsende og irriterende på luftveiene. I løpet av 24-36 timer kan den skadede utvikle alvorlige åndenød og lungeødem.

Forsinket / Repeterende

Spesifikke målorgantoksisitet - enkelt eksponering	Varige vevsskader kan bli resultatet ved akutt påvirkning
Spesifikke målorgantoksisitet - gjentatt eksponering	Tilleggsinformasjon: Hare, Øyne: 0,4mg. Ape, øye 24h: 1% alvorlig

Kreftfremkallende, mutagene og reproduksjonstoksiske

Arvestoffskadelig virkning på kjønnceller, menneskelig erfaring	Ingen spesielle opplysninger
---	------------------------------

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Økotoksisitet	Skadelige for vannlevende organismer. Kan allerede ved lave konsentrasjoner og kortvarig eksponering forårsake dødelighet for fisk og vannlevende organismer. Tilgjengelig miljødata tyder imidlertid på at kun større lokale utslipp utgjør noen risiko
---------------	--

Toksikologiske data fra komponenter

Komponent	Natriumhydroksid
Akutt akvatisk, fisk	Verdi: 99 mg/L Testmetode: LC50 Art: Lepomis macrochinus Varighet: 48 h
Akutt akvatisk, Daphnia	Verdi: 40-240 mg/L Testmetode: EC50

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet	Produktet er biologisk nedbrytbar
-----------------------------	-----------------------------------

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumulasjonspotensial	Stoffet ventes ikke å bioakkumulere i vandig miljø.
---------------------------	---

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Vannløselig
-----------	-------------

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat	Ikke aktuelt, basert på tilgjengelig data.
------------------------	--

vPvB vurderingsresultat Ikke aktuelt, basert på tilgjengelig data.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon

Ingen spesielle opplysninger

Økologisk tilleggsinformasjon

Økning i alkalitet ved utslipp av store mengder

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet

Tom ikke rengjort emballasje skal behandles som om den er full. Mindre mengder kan vanligvis tynnes godt med vann og tømmes i kloakkavløp. Rester som ikke kan oppbevares for senere bruk eller resirkuleres skal leveres til godkjent deponi for destruksjon Tom ikke rengjort emballasje skal behandles som om den er full.

Avfallskode EAL

EAL: 06 02 04 natrium- og kaliumhydroksid

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer

ADR / RID / ADN	1824
RID	1824
IMDG	1824
ICAO/IATA	1824

14.2. FN-forsendelsesnavn

ADR	NATRIUMHYDROKSIDLØSNING
RID	NATRIUMHYDROKSIDLØSNING
IMDG	SODIUM HYDROXIDE SOLUTION
ICAO/IATA	SODIUM HYDROXIDE SOLUTION

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR / RID / ADN	8
RID	8
IMDG	8
ICAO/IATA	8

14.4. Emballasjegruppe

ADR	II
RID	II
IMDG	II
ICAO/IATA	II

14.5. Miljøfarer

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

EmS	F-A, S-B
-----	----------

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

ADR / RID - Annen informasjon

Farenr.	80
---------	----

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

EC-nr.	215-185-5
--------	-----------

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Deklarasjonsnr.	600635 / 600636
-----------------	-----------------

Referanser (Lover/Forskrifter)	Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier
--------------------------------	---

(REACH).
 Forordning (EF) nr1272/2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP). Forskrift om klassifisering og merking av farlige kjemikalier (miljøverndepartementet). Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (Arbeids- og sosialdepartementet). Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter.
 Transportmerkingen er utført i henhold til bestemmelsene i ADR/RID,IMDG og IATA.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Kjemikalie sikkerhetsvurdering Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet skal ikke betraktes som brukerens egen risikovurdering. Det er alltid brukerens ansvar at alle nødvendige forholdsregler er fulgt for å oppfylle kravene i henhold til lokale regler og bestemmelser.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS]	Met. Corr. 1; H290; Skin Corr. 1A; H314; Eye Dam. 1; H318;
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H318 Gir alvorlig øyeskade. H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. H290 Kan være etsende for metaller.
Versjon	3
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	KJEMI AS
Utarbeidet av	KJEMI AS